

Тестування, верифікація та валідація програмного забезпечення

Лекція №2

Тема: Тестування, верифікація та валідація в життєвому циклі програмного забезпечення

Питання лекції

1. Життєвий цикл розробки програмного забезпечення.
2. Життєвий цикл тестування програмного забезпечення.
3. Верифікація та валідація в контексті життєвого циклу розробки програмного забезпечення

Життєвий цикл розробки програмного забезпечення

Життєвий цикл програмного забезпечення – період часу, який починається з моменту прийняття рішення про необхідність створення програмного продукту і закінчується в момент його повного вилучення з експлуатації.

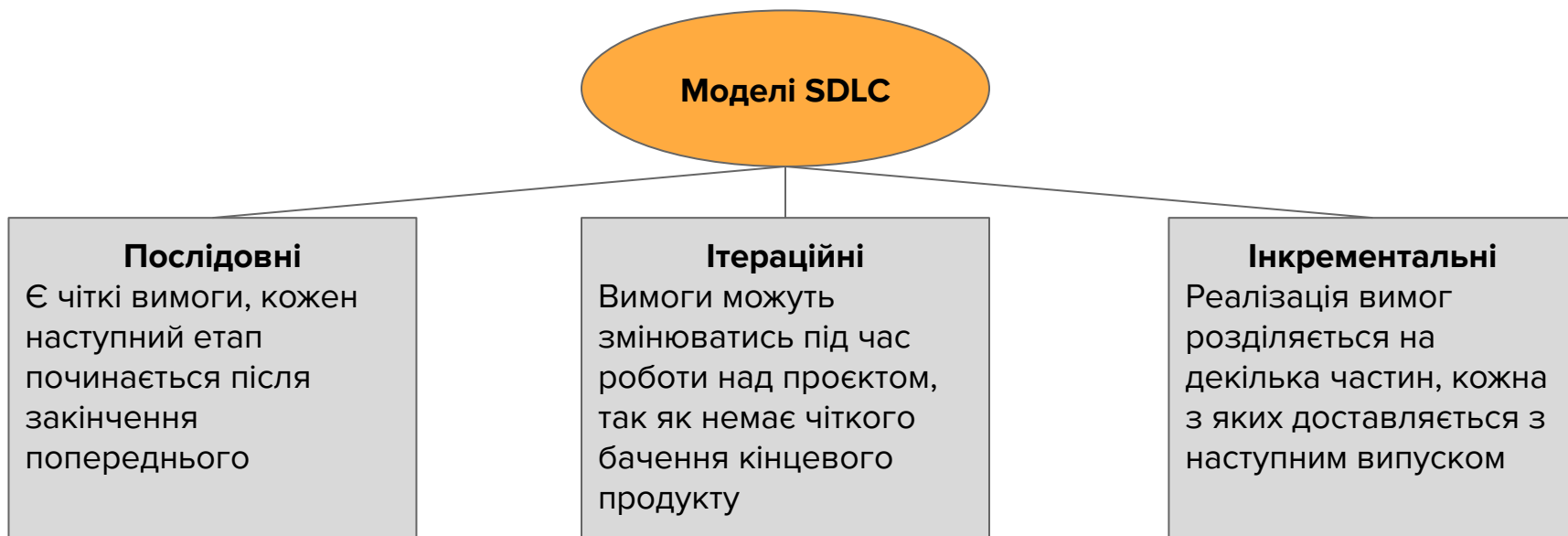
Життєвий цикл розробки програмного забезпечення (Software Development Life Cycle, SDLC) - це фреймворк, який визначає кроки, пов'язані з розробкою програмного забезпечення на кожному етапі. Він охоплює детальний план побудови, розгортання та підтримки програмного забезпечення.

Для полегшення проєктування, створення і випуску якісного програмного продукту існують різні **моделі життєвого циклу розробки ПЗ**.

Життєвий цикл розробки програмного забезпечення

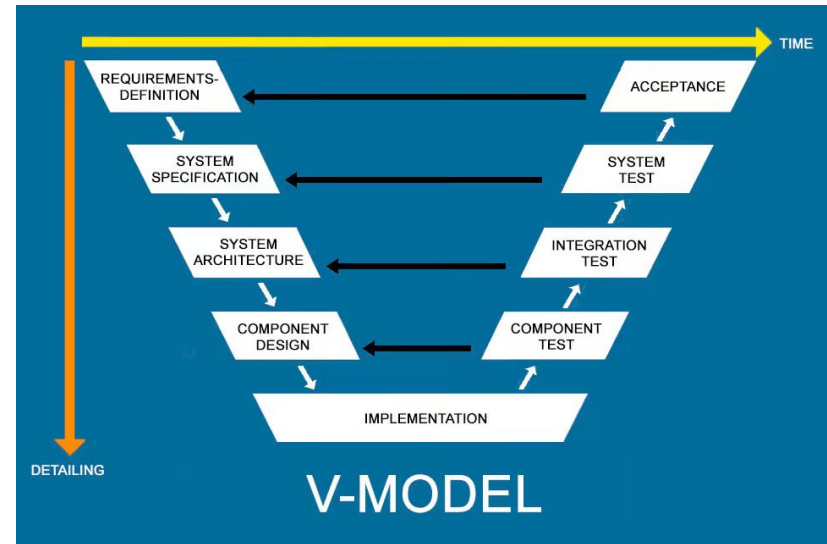
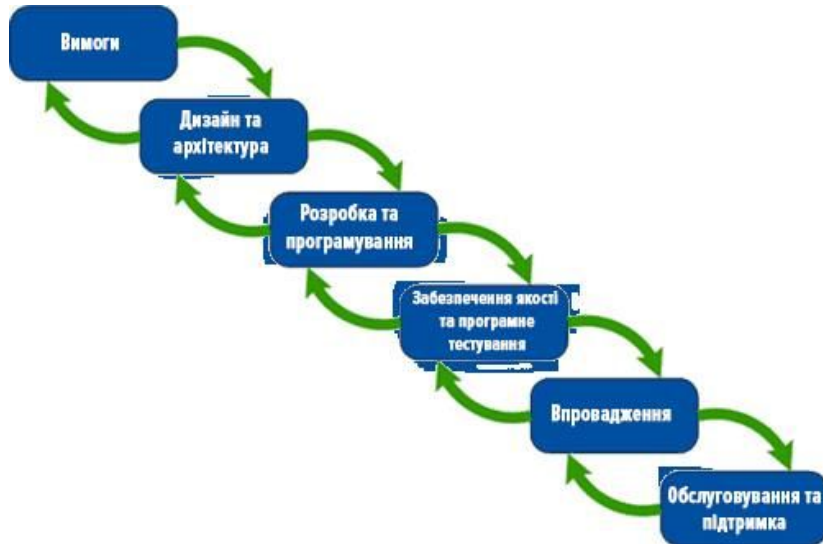
Модель SDLC — це абстрактне, високорівневе представлення процесу розробки програмного забезпечення. Модель SDLC визначає, як різні фази розробки та типи дій, що виконуються в рамках цього процесу, пов'язані між собою, як логічно, так і хронологічно.

Життєвий цикл розробки програмного забезпечення

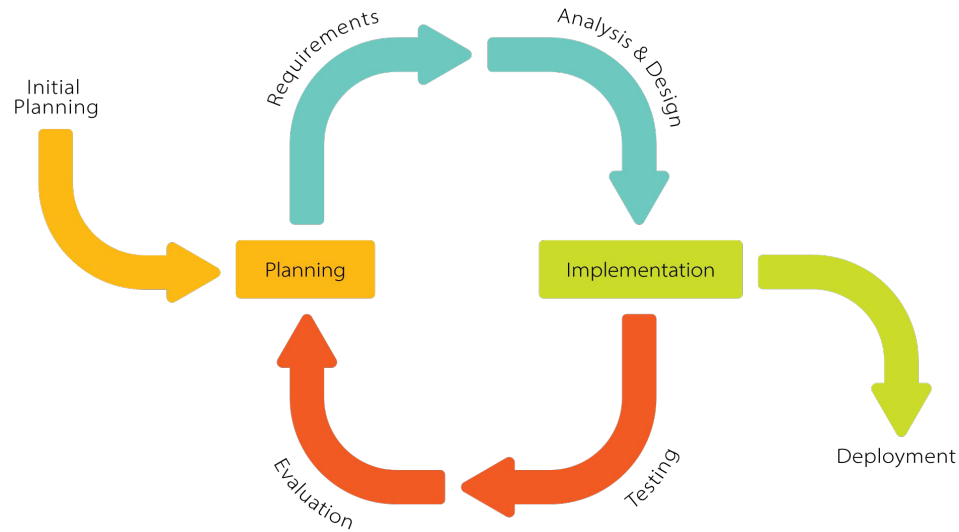
Послідовні моделі SDLC:

- Каскадна (Waterfall)
- V-модель

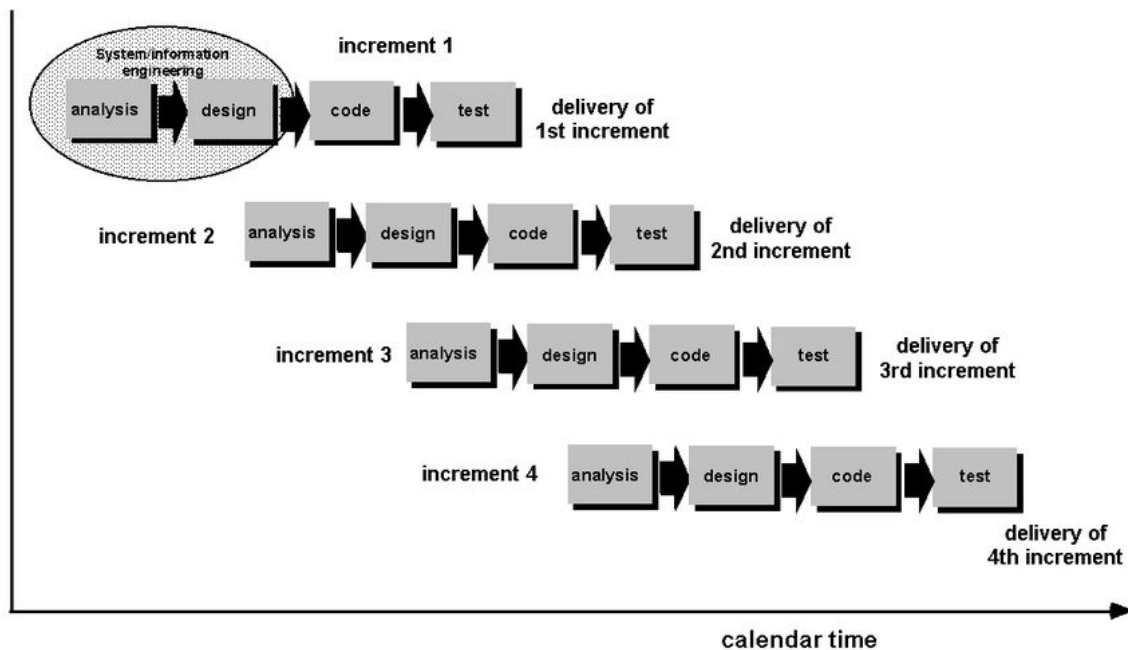
Життєвий цикл розробки програмного забезпечення

Ітераційна модель SDLC

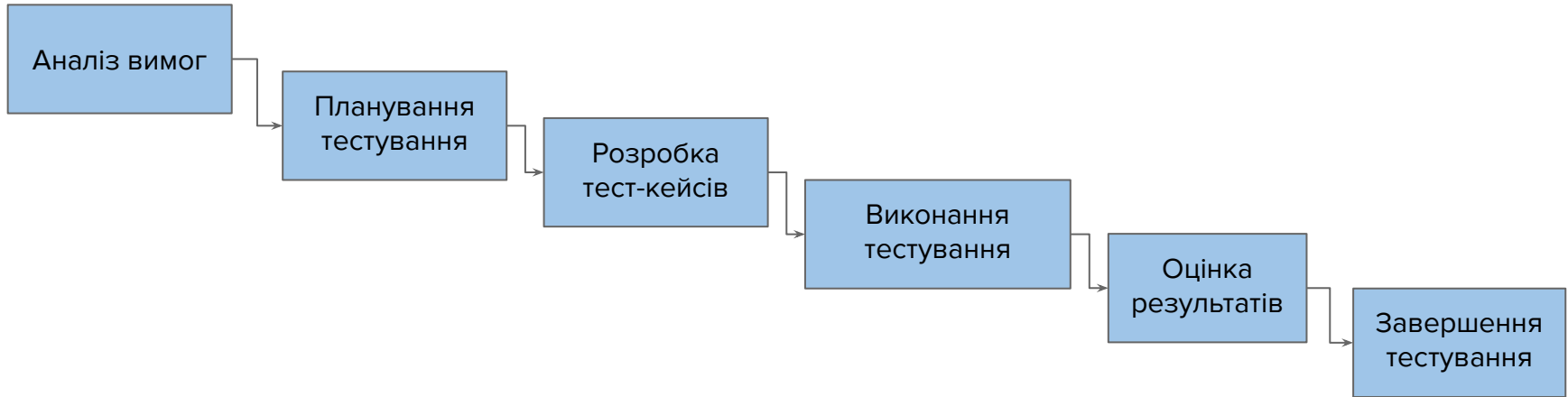
Життєвий цикл розробки програмного забезпечення

Інкрементальна модель SDLC

Життєвий цикл тестування програмного забезпечення

Життєвий цикл тестування ПЗ (Software Testing Life Cycle, STLC –) – це визначена послідовність запланованих етапів та дій, що виконуються в процесі тестування програмного забезпечення. При цьому, кожний етап (фаза) виконується систематично, маючи власні цілі та результати. В різних компаніях етапи STLC можуть відрізнятись, проте основа залишається незмінною.

Життєвий цикл тестування програмного забезпечення

Аналіз вимог

Тестування на етапі аналізу вимог, має за мету переконатися, що вимоги правильно інтерпретовані, зрозумілі та послідовні. Чітко сформульовані вимоги, допомагають визначити правильні цілі для тестування, та заощадити **час разом з зусиллями та грошима**, в процесі розробки та тестування. Саме на цьому етапі, виправлення потенційних недоліків проекту має відносно невелику вартість, в порівнянні з наступними.

Життєвий цикл тестування програмного забезпечення

Планування тестування

Основні завдання:

- Визначення обсягів і ризиків
- Визначення цілей тестування та підходів тестування
- Визначення необхідних ресурсів
- Планування тест дизайну, впровадження та виконання тестування
- Визначення "вихідних" критеріїв
- Створення, узгодження та поширення тест плану

Артефакти даного етапу:

- Test Strategy
- Test Plan
- Configuration Matrix
- Test Hardware List

Життєвий цикл тестування програмного забезпечення

Розробка тест-кейсів

Основні завдання:

- Розробка та пріоритизація тестових випадків
- Створення тестових комплектів для ефективного виконання

Артефакти даного етапу:

- Test Cases

Виконання тестування

Основні завдання:

- Виконання тест комплектів і окремих тестів
- Перевиконання попередньо неуспішних тестів
- Порівняння актуальний/очікуваний результат
- Звітування відмінностей як дефект
- Збереження результатів тест виконання

Артефакти даного етапу:

- Defect Reports

Життєвий цикл тестування програмного забезпечення

Оцінка результатів

Основні завдання:

- Перевірка чи результати задовольняють вихідні критерії
- Оцінка чи не потрібно додаткових тестових випадків
- Збір та аналіз щільності дефектів
- Написання фінального звіту для зацікавлених осіб

Артефакти даного етапу:

- Звіт результату, що включає статус тестування, метрики, аналіз та заключення

Життєвий цикл тестування програмного забезпечення

Завершення тестування

Основні завдання:

- Перевірка, чи все що мало бути зроблено, виконано
- Переконались, що всі дефект репорти проаналізовані
- Завершити та зберегти об'єкти що використовувались в тестуванні: тест скрипти, тестові дані та інше
- Передача тестового обладнання при здачі проекту
- Оцінка того як проходило тестування та засвоєння отриманих уроків для майбутніх проектів

Верифікація та валідація в контексті життєвого циклу розробки програмного забезпечення

Верифікація виконується на кожному етапі **SDLC**.

Аналіз вимог → перевірка специфікацій (чи вимоги чіткі, повні, несуперечливі).

Проектування і дизайн → review діаграм, моделей, прототипів.

Розробка → code review, статичний аналіз, відповідність стандартам.

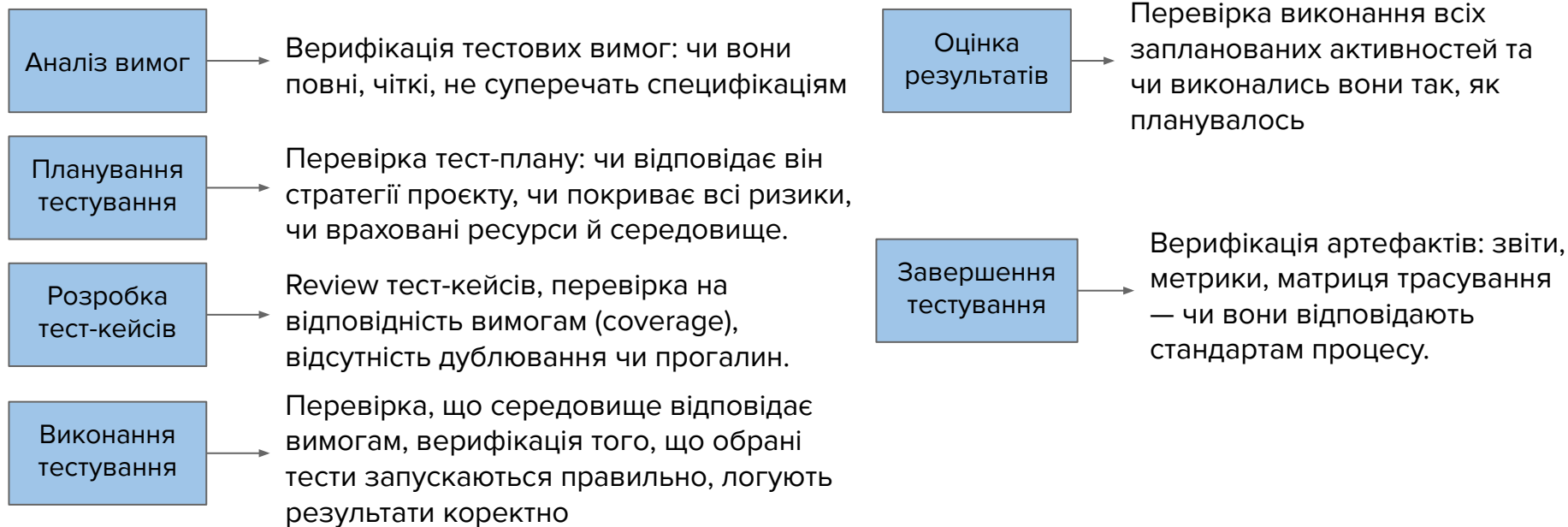
Тестування → перевірка, що тести покривають усі вимоги.

Підтримка → верифікація змін і патчів (чи не зламали іншу функціональність).

Верифікація забезпечує контроль відповідності артефактів їх специфікаціям на кожному кроці.

Верифікація та валідація в контексті життєвого циклу розробки програмного забезпечення

Верифікація також виконується на кожному етапі **STLC**.

Корисні ресурси

1. https://istqb.org/wp-content/uploads/2024/11/ISTQB_CTFL_Syllabus_v4.0.1.pdf
2. <https://glossary.istqb.org/>
3. <https://www.maxzosim.com/software-development-life-cycle-sdlc/>
4. <https://www.it-notes.wiki/software-testing/software-testing-life-cycle/>
5. <https://stfalcon.com/uk/blog/post/How-to-Write-a-Software-Requirements-Specification>
6. <https://training.qatestlab.com/blog/technical-articles/popular-software-development-life-cycles/>
7. <https://www.parasoft.com/blog/verification-vs-validation-in-embedded-software/>

Дякую за увагу!